

STRATEGII DE REALIZARE A EDUCAȚIEI ECOLOGICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Tereza-Monica LUPĂȘCU¹

moni.pt2006@yahoo.com

ABSTRACT: The article reinforces the teaching methods referring to the general principles, pedagogy and management strategies used for classroom instruction. The choices of teaching method depends on what fits you best— your educational philosophy, classroom demographic, subject area(s) and school mission statement. The author reveals teaching theories primarily falling into two categories or „approaches” — teacher-centered and student-centered. Teachers are the main authority figure what model. Through these teaching methods, teachers can gain a better understanding of how to govern their classroom, implement instruction and connect with their students.

Steps to effective environmental education in primary schools are dependent on the degree of involvement in achieving its objectives. In order to achieve its objectives it is necessary to combine procedures, methods, techniques and forms of organization of work, chosen by the teaching staff, depending on the conditions and facilities, with the needs of the educated one.

Educational method is a path, a concrete way of action in the process advisory-educational, which is aimed at achieving aims well determined, meant to improve efficiency of the teaching and learning assessment. In a lessons of environmental education in primary schools, can be used on both traditional methods as well as modern and interactive methods, as observation, experiment, demonstration (methods based on exploration and discovery), exercise, case study method, practical work, project (methods based on action), explanation, conversation and debate (methods based on communication), clearance procedure, worksheets and interactive methods.

Another important thing is to use a combinations of tools, materials, suitable products, that are intentionally selected to succeed achieving the objectives of environmental educational, such as plants, animals, fruit, vegetables, water, sand, stones, leaves, pressed petals, dried herbs, pieces of wood, or pictures, molds, dashboards, cartons, glasses of ice

¹ Profesor, Școala Gimnazială nr.1, Balcani, județul Bacău.

cream or milk, plates and tablespoons of plastic, colored paper, pieces of cloth, bags, magazines, newspapers.

Steps to effective environmental education depend on the manner in which the professor manages to combine in a system, in the lessons, frontal activity, individually or in a group.

The last step is evaluation. Evaluation shall establish the level of each student and comparing it with a level of performance by default. For this can be used: oral checks, documentary evidence, practical test, tests with all types of items (traditional methods) or systemic observation, investigation, project, portfolio (modern methods).

KEYWORDS: teaching methods, teacher-centered, student-centered, strategies.

Eficiența demersurilor de educație ecologică în învățământul primar depinde de gradul de implicare în atingerea obiectivelor acesteia. Pentru atingerea obiectivelor educației ecologice se poate porni de la conceperea și utilizarea a diferite strategii didactice, în funcție de creativitatea de care dă dovadă profesorul, de obiectivul de referință implicat, de conținutul lecției de predat, de tipul acesteia, de mijloacele aflate la îndemâna profesorului și de nivelul elevilor. Strategia didactică reprezintă „*modul de îmbinare a metodelor, procedeele, mijloacelor, tehnicilor, formelor de organizare a activității, ales de cadrul didactic în funcție de condiții și facilități, de nevoile celui educat*”².

Metoda didactică este o cale, un mod concret de acțiune în cadrul procesului instructiv-educativ, prin care se urmărește atingerea unor scopuri bine determinate, menită să sporească eficiența procesului de predare-învățare-evaluare. În cadrul lecțiilor de educație ecologică din învățământul primar, datorită lipsei experienței de viață și a nivelului scăzut de înțelegere abstractă al elevilor, pot fi utilizate atât metode tradiționale, cât metode moderne, interactive. Dintre acestea se recomandă utilizarea următoarelor metode³:

² Voiculescu E., *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București, 2003, p. 68.

³ Dănilă I., Ojog M., Țarălungă E., *Activitatea didactică în concepție curriculară (ciclurile preprimar și primar)*, Editura Egal, Bacău, 2003, p. 249; Gherghina D., *Didactica Nova. Revistă de informare și cultură didactică*, Editura Didactica Nova, Craiova, 2010, p. 132–133.

1. metode de explorare și descoperire:

– *observația*: este o metodă de percepere directă, activă și sistematică a obiectelor și fenomenelor din mediul înconjurător, în scopul cunoașterii unor caracteristici importante ale acestora⁴. Utilizarea metodei în cadrul lecțiilor de educație ecologică are avantajul că conduce la formarea deprinderilor de muncă intelectuală, prin capacitatea de a observa în mod voluntar, independent și sistematic, contribuie la dezvoltarea proceselor cognitive, cultivând spiritul de observație, capacitatea de selecție, de analiză, de comparație, oferind satisfacția descoperirii prin efort personal. Exemple: observarea deșeurilor pe care le aruncă o familie în cadrul unei săptămâni și notarea lor; observarea climei din zona locuită și înregistrarea ei în tabele.

– *experimentul*: este o metodă de grup sau individuală prin care se explică cauzele producerii unor fenomene, prin intermediul unor operații acțional-intelectuale. Aceasta dezvoltă motivația, gândirea și operațiile ei, spiritul de observație, de cercetare, precum și capacitatea de a formula ipoteze, întrebări, de a căuta soluții și răspunsuri⁵. Exemplu: Plantați în 4 ghivece câte un bob de fasole. Pe măsură ce cresc, udați-le diferit: pe prima cu apă, pe a doua cu apă și benzină, pe a treia cu apă și detergent, iar pe ultima nu o uda deloc. Ce observați?

– *demonstrația*: este metoda didactică prin care se transmite elevilor conținutul de asimilat cu ajutorul obiectelor concrete (naturale sau confecționate) sau al acțiunilor practice⁶. Utilizarea metodei în cadrul lecțiilor de educație ecologică poate contribui la clarificarea și fixarea unor conținuturi, la acomodarea și învățarea etapelor unei acțiuni sau la însușirea unor reprezentări necesare învățării. Exemplu: la tema *Biodiversitate și relații de hrănire*, pe baza unei imagini ce reprezintă animale din pădure se pot arăta și reprezenta relațiile de hrănire prin diferite lanțuri trofice.

– *modelarea*: este modalitatea de cunoaștere a realității cu ajutorul unor modele materiale sau asemănătoare obiectelor și fenomenelor reale și folosirea lor în procesul de învățământ. Gândirea elevilor este astfel

⁴ Todor V., Bărbulescu R., Burtea E., *Metodica predării cunoștințelor despre natură și om la cl. I – IV*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981, p. 24.

⁵ Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Metode interactive de grup: ghid metodic*, Editura Arves, București, 2002, p. 395–397.

⁶ Cojocariu V-M., *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 50.

condusă spre descoperirea adevărului prin antrenarea raționamentului analogic și a modelelor materiale, antrenând gândirea acestora și conducându-i la descoperirea și cunoașterea realității⁷. Exemplu: utilizarea unor mulaje de plante sau animale, montarea și demontarea acestora, folosirea planșelor, desenelor, schemelor etc.

2. metode bazate pe acțiune:

– *exercițiul*: este o metodă bazată pe acțiune ce presupune efectuarea unei operații sau acțiuni în mod lucid și repetat, punându-i astfel pe elevi în situația de a acționa direct și de a efectua unele activități sistematice. Utilizarea exercițiului în cadrul lecțiilor de educație ecologică consolidează cunoștințele elevilor, formează diferite tipuri de priceperi și deprinderi, toate acestea cu scopul de a se apropia de un model⁸. Mai mult decât atât, exercițiul nu se rezumă doar la repetare, ci reprezintă o adâncire, creație, dezvoltare⁹. Exemplu: Identificați în imaginea dată animalele care sunt pe cale de dispariție.

– *metoda studiului de caz*: este o metodă ce stimulează gândirea și creativitatea prin explorare directă, incitând spre căutare de noi soluții la diverse probleme prin cercetare, comparare, analiză etc. Dintre multiplele beneficii ale metodei, observabile în cadrul lecțiilor de educație ecologică amintim: consolidează și verifică cunoștințele acumulate, formează capacități de diagnosticare prin asumare de răspunderi, căutare de informații, conducând la formarea deprinderii de a lua decizii, de a găsi noi soluții, de a aplica teoria în practică¹⁰. Exemplu: Realizați un studiu de caz despre Delta Dunării, în care să ilustrați prin diferite imagini, articole, povestiri, compuneri sau poezii frumusețea, dar și starea acesteia din punct de vedere ecologic. Propuneți măsuri de prevenire și înlăturarea a deteriorării deltei.

– *metoda lucrărilor practice*: constituie modalități concrete de acțiune în favoarea mediului, determinând trecerea de la acțiuni cu caracter spontan la acțiuni conștiente, care urmăresc un anumit scop. În contactul direct cu mediul, elevul utilizează cunoștințele asimilate anterior și le aplică în

⁷ Todor V., Bărbulescu R., Burtea E., *Metodica predării cunoștințelor despre natură și om la cl. I – IV*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981, pp. 47–49.

⁸ *Ibidem*, p. 42–43.

⁹ Cojocariu V.-M., *Op. cit.*, p. 55.

¹⁰ Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Op. cit.*, p. 316–324.

practică, acumulând astfel noi achiziții. Aceste tipuri de activități amplifică motivația, interesul, cultivă spiritul de responsabilitate, sensibilizează față de frumos, dezvoltând un comportament pozitiv prin capacitatea de a prețui lucrurile¹¹. Exemple: activități practice în curtea școlii, în parc, în pădure; realizarea de colecții de frunze, plante medicinale, semințe; plantarea și îngrijirea unor plante în grădina școlii sau la colțul verde al clasei.

– *metoda proiectelor*: este o metodă cu puternic caracter interdisciplinar, ce constă în depunerea unui efort propriu din partea elevilor în acțiunea de cercetare, concentrând depistarea detaliilor și înțelegerea subiectului în întreaga sa amploare, prin metode ca: experimentul, simularea, problematizarea, jocul, metodele active și creative, munca în grup. Aceasta presupune implicare din partea elevilor în conducerea investigației în mediul apropiat, asupra obiectelor și fenomenelor din natură. Utilizarea acesteia educă curiozitatea și spiritul de cercetare al elevilor, conducând la formarea unui comportament adecvat în relația cu mediul¹². Exemplu: în cadrul proiectului „Ne jucăm, creăm, inventăm și ne bucurăm” pot fi derulate activități de colectare și selectare de deșeuri și materiale reciclabile, de căutare, creare și selectare de modele de măștișoare și felicitări și realizarea concretă a acestora de Ziua Mamei, de Paște, de Ziua Copilului, expunerea și dăruirea lor¹³.

3. metode de comunicare verbală:

– *explicația*: reprezintă o variantă a metodei expunerii, ce constă în „precizarea, clarificarea conceptelor, legilor, structurilor, mecanismelor de funcționare”¹⁴. În cadrul lecțiilor de educație ecologică, explicația poate fi folosită pentru precizarea sensului unor cuvinte, pentru lămurirea producerii unor fenomene, pentru evidențierea relațiilor dintre diferite lucruri etc. Exemple: modalitatea de realizare a diferitelor obiecte din materiale reciclabile; interdependența dintre animalele unui anumit ecosistem (lanțuri trofice).

– *demonstrația* (amintită mai sus)

¹¹ Taiban M., Nistor V., Berescu A., *Cunoștințe despre natură și om în grădinița de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979, p. 218–219.

¹² Gherghina D., Dănilă I., Novac C., *Op. cit.*, p. 133.

¹³ Mareș A., „Ne jucăm, creăm, inventăm și ne bucurăm,” în revista *Pro Educațional*, 2011, Bacău, p. 107–111.

¹⁴ Cojocariu V.-M., *Op. cit.*, p. 40.

– *conversația*: este metoda ce constă într-un dialog între profesor și elevi pe baza unor succesiuni de întrebări și răspunsuri. În cadrul demersurilor de educație ecologică, această metodă capătă o importantă valoare formativă, deoarece acest dialog dintre profesor și elevi dezvoltă gândirea, memoria, imaginația, ajutând la reținerea mai ușoară a informațiilor legate de natură și ocrotirea ei¹⁵. Exemplu: la tema *Pădurea*, pornind de la o poveste despre păduri și exploatarea acestora se pot formula următoarele întrebări: Despre ce era vorba în povestioara noastră? De ce sunt importante pădurile? De ce credeți că scad din ce în ce mai mult suprafețele ocupate de păduri? Care credeți că sunt urmările defrișărilor? De ce credeți că pădurea mai este numită *aur verde*? Ce puteți face voi, copiii, pentru protejarea pădurii?

– *metoda discuțiilor și a dezbaterilor*: modalități active de participare directă a elevilor la desfășurarea unor activități ce necesită o mare contribuție mentală. Discuția se referă la un schimb de idei, informații, păreri în scopul clarificării unor idei, concepte, pe când dezbaterile are înțelesul unei discuții mai largi, controversate, prin care se urmărește influențarea convingerilor, atitudinilor și conduitei participanților. Acestea creează o atmosferă de deschidere, receptivitate, apropiere în cadrul grupului, favorizând formarea unor deprinderi de cooperare, de rezolvare de probleme în grup, la participare activă¹⁶. Exemplu: circuitul apei în natură (discuție); avantajele tehnicii și poluarea mediului (dezbateri).

– *problematizarea*: este „metoda care constă în conceperea, propunerea, rezolvarea și valorificarea situațiilor – problemă”¹⁷, metoda ce îi pune pe elevi în ipostaza de a căuta și găsi un mod de rezolvare a acestora, creând în mintea lor o situație contradictorie, prin imposibilitatea de a aplica algoritmi deja cunoscuți și necesitatea deschiderii spre căutare, descoperire prin efort propriu. Utilizată în cadrul lecțiilor de educație ecologică, problematizarea dezvoltă și activează gândirea elevilor, conducându-i la rezolvarea unor situații conflictuale, între cunoștințele asimilate și noile cunoștințe de asimilat. Pe lângă contribuția în dezvoltarea gândirii, această metodă contribuie și la trezirea interesului și a curiozității elevilor pentru cunoașterea mediului apropiat, dezvoltă spiritul de observație și motivația

¹⁵ Todor V., Bărbulescu R., Burtea E., *Op. cit.*, p. 32–33.

¹⁶ Cerghit I., *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983, p. 119–122.

¹⁷ Cojocariu V.-M., 2008, *Op. cit.*, p. 60.

intrinsecă pentru învățare¹⁸. Exemplu: la tema *Animale*, pornind de la o discuție despre animale (domestice și sălbatice): Cum se explică faptul că animalele sălbatice nu au nevoie de ajutorul omului, în timp ce animalele domestice depind de acesta?

4. metode de simulare:

– *metoda jocului*: este metoda ce îmbină sarcinile educației ecologice cu elemente de joc, având astfel o mare contribuție în realizarea obiectivelor acesteia. Prin regulile și cerințele sale, jocul îi stimulează pe elevi să-și asume roluri, să respecte reguli, să elaboreze planuri de rezolvare, să ia decizii, să analizeze, să compare și să evalueze rezultate, creând astfel un cadru prielnic dezvoltării curiozității, a spiritului de explorare și investigație, formând deprinderi de utilizarea a cunoștințelor în acțiuni diverse și spontane¹⁹. Exemplu: Pe un panou, în fața copiilor vor fi așezate paralel imagini care reprezintă acțiuni în favoarea și în defavoarea mediului. După identificarea imaginilor și discutarea lor în clasă, elevii vor așeza imaginile pe coloana potrivită, în funcție de ceea ce reprezintă (ex. un copil care rupe florile / un copil care îngrijește florile, un copil care arunca deșeuri în parc / un copil care aruncă deșeuri la coșul de gunoi, un copil care chinuie animalele / un copil care îngrijește animalele etc.).

 Așa da	Așa nu
Imaginea copilului care îngrijește florile	Imaginea copilului care rupe florile

5. metode de relaționare a învățării și predării:

– *fișe de lucru* (cu toate tipurile de itemi)

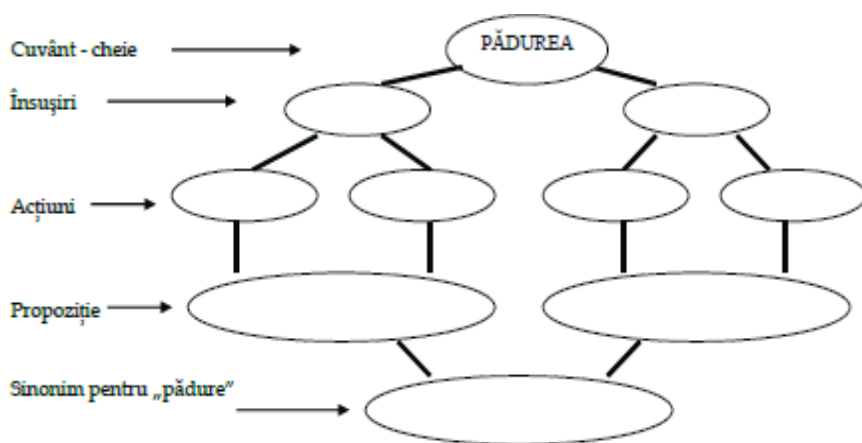
– *algoritmizarea*: este metoda ce se bazează pe folosirea „unui grupaj de scheme procedurale, o suită de operații standard, prin parcurgerea cărora se rezolvă o serie de probleme asemănătoare”²⁰. Exemplu: după propunerea unor măsuri de ocrotire a plantelor ocrotite de lege, elevii vor fi capabili să propună și măsuri de ocrotire a animalelor ocrotite de lege.

¹⁸ Todor V., Bărbulescu R., Burtea E., *Op. cit.*, p. 49–50.

¹⁹ *Ibidem*, p. 38–39.

²⁰ Cucoș C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002, p. 93–94.

6. *metode interactive* (cubul, ciorchinele, explozia stelară, brainstormingul, diamantul, mozaicul etc): oferă posibilitatea ca activitățile desfășurate în cadrul educației ecologice să fie cooperante, moderne, active, flexibile, accesibile, mai plăcute, într-un cuvânt democratice. Utilizarea acestora conduce la activizarea elevilor prin cooperare, ajutor reciproc, stimulează inteligențele multiple, determină spre căutare, stârnesc interesul pentru activitate, dezvoltă gândirea, formând capacități de analiză și autoanaliză²¹. Exemplu: Completați *Diamantul*, urmând instrucțiunile de mai jos!

Realizarea obiectivelor educației ecologice depinde în mare măsură și de selectarea și utilizarea mijloacelor de învățământ adecvate. Mijloacele de învățământ reprezintă „ansambluri de instrumente, materiale, produse adaptate și selecționate în mod intenționat pentru a reuși atingerea finalităților instructiv-educative”²². Acestea fac parte din baza materială a școlii și reprezintă cadrul material de realizare a lecțiilor cu elevii, cu ajutorul cărora se asigură respectarea principiului intuiției. Pentru lecțiile de educației ecologice se pot utiliza materiale diverse: naturale (plante, animale, fructe, legume, apă, nisip, pietre, frunze, petale presate, plante uscate, crenguțe, ghinde, mușchi de pământ, coji de ouă, pănuși de porumb, bucăți de lemne, coji de nucă, deșeuri etc.) sau confecționate (jetoane, imagini, mulaje, planșe, PET-uri, ambalaje de carton, pahare de înghețată sau lapte, farfurii și linguri de plastic, hârtie colorată, nasturi, bucăți de pânză, pungi,

²¹ Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Op. cit.*, p. pg. 22.

²² Cojocariu V.M., *Op. cit.*, p. 70.

reviste, ziare etc). O categorie aparte de mijloace de învățământ folosite la lecțiile de educație ecologică o constituie mijloacele audio – vizuale (fotografii, diafilme, diapozitive, filme, proiector, TV, CD player etc).

Formele de organizare sunt, după Venera-Mihaela Cojocariu²³, „modul sau maniera de lucru în care se realizează activitatea binomului profesor-elev”. Eficiența demersurilor de educație ecologică depinde astfel și de maniera în care profesorul reușește să combine într-un sistem, în cadrul lecțiilor, activitatea frontală, individuală și cea pe grupe. Prin intermediul activităților frontale, care abordează întreaga clasă de elevi, profesorul are în vedere formarea reprezentărilor și conceptelor elevilor, lămurirea relațiilor dintre procese, fenomene și dirijarea dezvoltării proceselor intelectuale, prin aceeași sarcină didactică valabilă pentru toți. Față de aceasta, activitatea individuală este forma de muncă școlară în care rezolvarea unei sarcini este realizată în mod independent de către elev, oferind posibilitatea exprimării acestuia în funcție de aptitudini și posibilități. Activitatea de grup este acea formă de organizare în care rezolvarea sarcinilor este realizată de un anumit număr de elevi, colaborarea acestora conducând la mai multă implicare, stârnind motivația intrinsecă, favorizând activizarea, participarea, copiii ajutându-se unii pe alții să învețe, împărțându-și ideile, experiențele²⁴.

Strategiile didactice, la rândul lor, se clasifică astfel²⁵:

1. în funcție de particularitățile evolutive a gândirii elevilor:

– *Strategii inductive* – pornesc de la analiza faptelor concrete în vederea elaborării noilor noțiuni, de la concret la abstract (ex. la clasa a II-a, în cadrul capitolului *Plante*, la lecția *Să îngrijim plantele*, se poate porni de la prezentarea unei imagini cu o plantă în ghiveci ofilită, urmând ca elevii să descopere motivele pentru care aceasta a ajuns în această stare, și astfel descoperind necesitățile unei plante).

– *Strategii deductive* – pornesc de la definiție la concretizări sau exemple, de la abstract la concret (ex. la clasa a II-a, în cadrul capitolului *Animale*, la sfârșitul lecției *Animalele și mediul*, elevii vor fi capabili să coloreze dintr-o planșă cu mai multe animale doar pe cele care sunt folosite de mediului).

²³ *Ibidem*, p. 36.

²⁴ Todor V., Bărbulescu R., Burtea E., *Op. cit.*, p. 86–90.

²⁵ Cerghit I., *Op. cit.*, pp. 47.

– *Strategii analogice* – ce se bazează pe modele sau pe transpunerea unor noțiuni sau explicații de la un domeniu la altul.

– *Strategii mixte* – combinarea strategiilor de mai sus, inductiv-deductive sau deductiv-inductive.

2. în funcție de gradul de implicare al profesorului:

– *Strategii algoritmice* – descriu pas cu pas, cu mare precizie acțiunile, etapele predării-învățării și comportamentele celor doi poli ai educației, necesitând un grad mare de dirijare (ex. la clasa a III-a, în cadrul capitolului *Apa*, la lecția *Prieteni sau dușmani*, elevii pot fi îndrumați de profesor în realizarea unui portofoliu cu titlul *Apa – prieten sau dușman?*, care să conțină imagini, articole, compuneri, observații etc);

– *Strategii semi-algoritmice* – învățare semiindependentă (ex. la clasa a IV-a, în cadrul capitolului *Transformări ale corpurilor și substanțelor*, la lecția *Circuitul apei în natură*, elevii pot efectua diferite experimente cu ajutorul apei cu sprijin redus din partea profesorului);

– *Strategii euristice* – accentul este pus pe învățarea independentă, dirijarea este redusă, bazându-se pe cercetare și descoperire, pe conversație euristică, rezolvare de probleme, care încurajează spontaneitatea, originalitatea și creativitatea (ex. la clasa a III-a, în cadrul capitolului *Omul și natura*, la lecția *Efectele acțiunilor omului asupra naturii*, elevii pot fi îndrumați să-și imagineze discursul unui avocat, care pledează pentru salvarea unui stejar ce urmează să fie tăiat);

Combinarea metodelor, mijloacelor și formelor de organizare trebuie să ofere posibilitatea abordării inter- și transdisciplinare a educației ecologice, apelând la metode variate, materiale didactice diverse și la alternarea formelor de organizare, astfel încât acestea să incite la practică, implicare, voluntariat. Astfel, se pot crea situații diverse de implicare a elevilor și stimulare a creativității acestora prin:

– Realizare de compuneri cu temă dată, cu început sau sfârșit dat, dialoguri, scrisori ale viețuitoarelor în pericol, file de jurnal, mesaje ecologice;

– Rezolvări de probleme matematice cu conținut ecologic;

– Ghicitori, rebusuri, glume pe teme ecologice;

– Sensibilizare prin lecturi, scenete, dramatizări, învățări de cântece;

– Acțiuni de ecologizare, observări, măsurări, experimente, concursuri;

– Concursuri de desene, planșe, postere, afișe, pliante, reclame, realizarea unor expoziții;

- Eco-artă: obiecte realizate din materiale reciclabile, parada eco, origami, expunerea lor;
- Realizarea unor calendare eco, dicționare eco, copacul faptelor bune, colaje, mulaje;
- Jocuri de rol: scrierea unui articol de ziar pe teme ecologice, reportaje, interviuri, emisiuni TV și de radio, mese rotunde;
- Realizarea unor proiecte educaționale în colaborare cu familia și autoritățile locale etc.
- Vizionarea unor filme pe teme ecologice;
- Plimbări, excursii, tabere;

Evaluarea constă în stabilirea gradului în care au fost atinse de către fiecare elev obiectivele fixate în prealabil și compararea lor cu un nivel de performanță prestabilit. Pentru evaluarea rezultatelor din cadrul demersurilor de educație ecologică se pot utiliza, pe lângă metodele tradiționale de evaluare (verificări orale, probe scrise, probe practice, teste docimologice cu toate tipurile de itemi), cele moderne (observarea sistemică, investigația, proiectul, portofoliul). Acestea dau profesorului posibilitatea de a afla informații multiple despre elevi, greu de obținut prin verificarea orală și teste standardizate, iar elevilor le dau șansa de a-și aplica cunoștințele în mod creativ, dezvoltându-și competențe complexe, care nu sunt sesizabile prin testele obișnuite²⁶. Folosirea acestora, în componența a diverse strategii, pot duce la implicare mai mare din partea elevilor, la creșterea motivației pentru învățare, și astfel la performanțe mai înalte.

Bibliografie:

- [1] Breben Silvia, Gongean Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup: ghid metodic*, Editura Arves, București, 2002.
- [2] Cerghit Ioan – *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- [3] Cojocariu Venera Mihaela – *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
- [4] Cucuș Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002.
- [5] Dănilă Ioan, Țarălungă Elena – *Activitatea didactică în concepție curriculară (ciclurile preprimar și primar)*, Editura Egal, Bacău, 2003.

²⁶ Dumitriu C., *Teoria și practica evaluării (suport de curs)*, Editura Pim, Iași, 2009, p.10–21.

- [6] Dumitriu Constanța – *Teoria și practica evaluării (suport de curs)*, Editura Pim, Iași, 2009.
- [7] Gherghina Dumitru (coord.) – *Didactica Nova. Revistă de informare și cultură didactică*, Editura Didactica Nova, Craiova, 2010.
- [8] Mareș Alina „*Ne jucă, creăm, inventăm și ne bucurăm*”, *Pro-Educațional. Studii de specialitate*, Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2011.
- [9] Taiban Maria (coord.) – *Cunoștințe despre natură și om în grădinița de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.
- [10] Todor Virginia, Bărbulescu Rea Silvia, Burtea Elisabeta – *Metodica predării cunoștințelor despre natură și om la cl. I – IV*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
- [11] Voiculescu Elena – *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București, 2003.